

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 21. Lauretum à Leone X. mœnibus cingitur: eximium cœlaturæ opus
vrgetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

Lauretum à Leone Decimo mœnibus cingitur. eximium calaturæ opus urgetur.

Cap. XXI.

Multiplicis periculi Lauretani, diuinique præsidij rumor Leonem Pontificem perpulit, vt humana etiam ope talia pericula arceret in posterum. Apparebat Pontificiarum ædium molem Aedis munimento destinatam esse tantam, quantam vix assiduus plurimorum annorum absoluere posset labor. Ergo tam sera spe damnata, aduersus subitas hostium populationes, Lauretum fossis, aggeribus, mœnibus, propugnaculis cingit, huius seculi anno ferme XX. Satis etiam tormentorum æneorum adijcit ad propugnandum, & procul arcendum hostem. Ex quo Lauretum templi oppidique munitionibus septum, adiuuante collis situ, muniti castelli etiam eminus haud vanam speciem gerit. Huius rei fama finitimos ad incolendum, non tantum peregrinos ad visendum exciuit. Barbaros vero, ac cæteros à conando in posterum scelere retardauit. Inter quæ Cardinali Robureo Laureti Patrono vita functo Bernardus Card. Bibiennensis, huic Iulianus Rodolphus Prior Capuanus à Pontifice suffectus est: qui Leonis iussu, quoniam iam paratum erat Dynastis hospitium; domum hospitem pauperibus peregrinis denuo extruxit. At Pontifex perfectis Laureti munimentis, campanam raræ magnitudinis fundendâ curauit xx. millium pondo, eamque Lauretam oppidi nomine appellauit. Exinde haud parum memor egregij monumenti, quod circa sacrosanctum sacellum relinquere moliebatur, Sansouinû cæterosque artifices litteris, præmijs, promissis impensius urgere institit, vt se viuo, tam eximium opus absoluerent. Exstant Leonis super ea re ad Sansouinum litteræ, quarum initium, quia plurimum valet ad Lauretanæ Domus com-

Card. Bibi-
en. Patron.
Laur.

Leonis X.
Testimoniû
tertium.

N menda-

mendationem, visum est hoc loco referre. Id tale est: *Cum pro immensis, & infinitis in humanum genus, ac praecipue in nos ipsos ab immaculata summi Dei Redemptoris nostri genitrice collatis beneficijs, sacrosanctā, totoque terrarum orbe venerandam Lauretanam Ecclesiam, quam eiusdem Virginis carnis sarcinam ferentis cellulam extitisse, & Angelica salutationis, atque diuini partus, quem ediura esset, nuncij fuisse deuotè, ac piè credimus, & in qua se Virgo ipsa vberiore in dies singulos exhibet gratiarum largitricem fidelium cunctorum votis praesto succurrens, & caetera quae sequuntur, quorum summa est, Sacrosanctam Virginis cellam dignam utique esse, cui praecipuus quidam honos habeatur. Proinde ei summa, ope, omnibusque viribus connitendum, vt quam maturimè ornamentum eius absoluat. Veruntamen haud potuit Leone viuo, suprema illi operi imponi manus. Et sanè genus caelaturæ, ac pulcherrimarum statuarum multitudo non vnum requirebant Pontificatum. Leoni sublectus Adrianus VI. vir alioqui pius doctusque; verum seu perturbatio temporum, seu Pontificatus breuitas (quippe vix annuus fuit) fecit, vt nullum pene relinqueret suæ erga Lauretanā Aedē religionis indicium, utique cum Flādris, ex qua gente ipse erat, tēplum elegans Romæ summa ope ædificaret S. Mariæ sacrum, cui ab Anima cognomen est factum. Caeterum quàm propensa eius voluntas erga Lauretanam Aedem futura esset, si vita ei suppedicaret, facile ostendunt litteræ ab eo ad Lauretanum Praesidem datæ, & superiorum Pontificum beneficia, immunitates, indulgentiæ confirmatæ. Pauca quoque huius temporis Lauretana dona reperio, propterea quod ea tempestate notabantur negligentius. Certum habeo non defuisse. Exstat donorum memoria tacitis nominibus donantiū. Credo quod ipsi taceri vellent, quò dona forent Deo ac Deiparæ gratiora. Vnum reperio Ioannis Baptistæ Carafæ monumentum, qui imaginem suam supplicem ex argento caelatam B. Virgini consecrauit.*

Io. Baptistæ
Carafæ D.

Cle-